

همکاری متقابل کارکردی واژه‌های جدید در مدیریت نوین؛ ابزاری قدیمی در

مدیریت اسلامی

مسعود شرف‌پور^{۱*}، ماریا علی‌یاری^۲، علیرضا مسافر^۳

۱- کارشناس ارشد مدیریت اجرایی، دانشگاه آزاد اسلامی زنجان، زنجان، ایران، msharafpour@ut.ac.ir

۲- دانشجوی دکتری رشته مدیریت صنعتی گرایش تحقیق در عملیات، گروه مدیریت صنعتی، واحد تهران جنوب، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

Marialiyari@gmail.com

۳- کارشناس ارشد مدیریت اجرایی، دانشگاه آزاد اسلامی زنجان، زنجان، ایران، armsareh@gmail.com

چکیده

مشارکت موضوعی است که در متون اصلی مدیریت با عباراتی مانند، همکاری تیم‌های چند وظیفه‌بدان پرداخته شده است و اخیراً هم با عبارتی به نام همکاری متقابل کارکردی، در عنوان مقالات متعددی یاد می‌شود. در اسلام و مدیریت مبتنی بر اسلام توصیه‌های بسیاری بر مشاوره شده است. این مقاله در نظر دارد تا با بررسی منابع موجود، بین آنچه فرهنگ و مکتب غرب بعد از تجربه فراوان و آزمون خطا به آن رسیده است و آنچه که از طریق وحی و روایات معصومین رسیده است ارتباطی برقرار کند و به تبیین جایگاه بسیار مهم تشریک مساعی و همکاری بین واحدها و عدم اقدامات جزیره‌ای در سازمان‌ها بپردازد.

واژه‌های کلیدی: همکاری متقابل کارکردی^۱، مدیریت اسلامی^۲، تیم‌های چند وظیفه‌ای^۳

۱- مقدمه

از آن‌جا که انسان ذاتاً موجودی اجتماعی است و بسیاری از نیازهایش در اجتماع برآورده می‌شود؛ لذا ناگزیر از تعاون و همکاری با دیگر افراد جامعه است. و حیاتش به مشارکت اجتماعی او با دیگر هم‌نوعانش وابسته است. اساس دین اسلام نیز بر اجتماع و پیوستگی افراد با جامعه است؛ زیرا وجود فرد محدود است. و به همین جهت، آثار و نتایجی که بر اجتماع مترتب می‌شود، هرگز قابل قیاس با اثر محدود و ناچیز هر یک از افراد نخواهد بود؛ از این‌رو اسلام به پیروان خویش سفارش نموده تا در انجام کارهای نیک پشتوانه یکدیگر باشند و هنگامی که افراد با یکدیگر اجتماع نمایند و روابط اجتماعی داشته باشند، روحیه وحدت در کالبد آنان دمیده می‌شود و از تفرقه و پراکندگی در امان خواهند بود؛ لذا در اسلام مشارکت اجتماعی اهمیتی بسزایی دارد. خداوند متعال در قرآن کریم می‌فرماید: «وَتَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوَىٰ وَ لَا تَعَاوَنُوا عَلَى الْإِثْمِ وَ الْعُدْوَانِ»^۴. این مشارکت و همکاری در سازمان‌ها که حیات آنان به شدت وابستگی به میزان ارتباطات، سرعت و کیفیت اطلاعات دارد، بسیاری زیاد مورد اهمیت است. مقالات بسیاری در این باره به چاپ رسیده است که تاثیر شگفت‌انگیز ارتباطات درون سازمانی و برون سازمانی را بر میزان سود بدست آمده نشان می‌دهد.

در کشورهای اسلامی که خود را صاحب مکتب اسلامی می‌دانند در برخی مواقع این مهم مغفول واقع شده است. این در حالی است که در سایر کشورها موسوم به "غرب" یا "توسعه یافته"، ما شاهد افزایش استفاده از این متغیر مهم در فضای کاری

¹ Cross functional collaboration

² Islamic Managment

³ Cross functional team

^۴ مائده، ۲.